

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Cyprus
University of
Technology

Διπλωματική εργασία

**«COVID-19, Ψυχική ανθεκτικότητα του
επιχειρηματία και
αντίκτυπος στη μικρή επιχείρηση»**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ

Μαρία Μωισίδου

Λεμεσός, 2021

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Διπλωματική Εργασία

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:

**«MSc ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»**

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

**«COVID-19, Ψυχική ανθεκτικότητα του
επιχειρηματία και
αντίκτυπος στη μικρή επιχείρηση»**

Μαρία Μωισίδου

Επιβλέπων Καθηγητής

Δρ. Ηλίας Χατζηηλίας (PhD, FHEA)

Λεμεσός, 2021

Ευχαριστίες

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή της διπλωματικής μου εργασίας κ. Ηλία Χατζηηλία, λέκτορα Επιχειρηματικότητας στο Τμήμα Διοίκησης Ξενοδοχείων και Τουρισμού του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, για την ανάθεση αυτού του ενδιαφέροντος θέματος, την καθοδήγηση που μου προσέφερε, καθώς για την άριστη συνεργασία μαζί της καθ' όλη τη διάρκεια της διπλωματικής εργασίας και την εμπιστοσύνη που μου έδειξε συμβάλλοντας ουσιαστικά στην ολοκλήρωση του έργου.

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω ευχαριστίες εκ βαθέως στην οικογένειά μου και το φιλικό μου περιβάλλον για την υποστήριξή και την αγάπη τους όλο αυτό το διάστημα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ψυχική ανθεκτικότητα είναι μια διαδικασία στην οποία ένα σύνολο εσωτερικών καθώς και εξωτερικών παραγόντων, μπορούν να επιτύχουν σημαντικά, απαραίτητα αναπτυξιακά αποτελέσματα ακόμα και σε αντίξοες συνθήκες. Η πολυπλοκότητα της ψυχική ανθεκτικότητας των ατόμων, κυρίως των επιχειρηματιών ΜΜΕ οδηγούν σε μια σειρά επιρροών μέσα σε έναν οργανισμό, σε μια επιχείρηση.

Σκοπός της διπλωματικής εργασίας είναι να ερευνηθεί και να κατανοήσει το σύνολο των παραγόντων των ατομικών χαρακτηριστικών που καθορίζουν έναν επιχειρηματία ψυχικά ανθεκτικό καθώς και τον τρόπο με τον οποίο οι τυχόν μεταβολές στην ψυχική ανθεκτικότητα του ατόμου αυτού έχουν αντίκτυπο στην μικρή επιχείρηση. Τα δεδομένα της ποιοτικής αυτής έρευνας αντλήθηκαν μέσω των ημί-δομημένων συνεντεύξεων με ερωτήσεις ανοιχτού τύπου. Το δείγμα της έρευνας περιλαμβάνει 12 επιχειρηματίες- διευθυντές (άνδρες και γυναίκες) μικρών επιχειρήσεων (μέχρι 50 άτομα) οι οποίοι επιλέχθηκαν σκόπιμα για να εξυπηρετήσουν με το βέλτιστο τρόπο τον σκοπό της έρευνας. Κριτήριο για την επιλογή του δείγματος αποτέλεσε η επιλογή μικρών επιχειρήσεων από κλάδους που είχαν πληγεί από την πανδημία καθώς και οι επιχειρήσεις στις οποίες ο βασικός επιχειρηματίας (ιδιοκτήτης) ήταν και ο διευθυντής

Βάση της ανάλυσης των αποτελεσμάτων φαίνεται διακριτά ότι το σύνολο κάποιων παραμέτρων (βιώματα, χαρακτήρας, αντιλήψεις/αξίες, και περιβάλλον) καθορίζουν την ψυχική ανθεκτικότητα του επιχειρηματία και τον αντίκτυπο αυτής στην επιχείρηση (ασφάλεια, επιχειρηματική εγρήγορση, κουλτούρα και αλτρουισμός). Κάποια ευρήματα της παρούσας έρευνας συμφωνούν, ενώ κάποια αντιτίθενται στις έρευνες που έχουν παρουσιαστεί ως τώρα, θέτοντας τα θεμέλια για έναν γόνιμο προβληματισμό καθώς τα παραπάνω δεδομένα και αποτελέσματα αποτελούν χρήσιμη γνώση για τους ίδιους τους επιχειρηματίες, τα διοικητικά μέλη καθώς και τον ευρύτερο επιχειρηματικό κόσμο.

Λέξεις Κλειδιά : Ψυχική Ανθεκτικότητα (ΨΑ), Επιχειρηματίας, Μικρές-και-Μεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), Πανδημία Κορωνοϊός, Covid-19

ABSTRACT

Psychological resilience is a process in which a set of internal as well as external factors can achieve significant, necessary developmental results even in adverse conditions. The complexity of the mental resilience of individuals, especially SME entrepreneurs leads to a number of influences within an organization, in a business.

The purpose of the master's thesis is to investigate and understand all the factors of the individual characteristic that determine the psychological resilience of an entrepreneur as well as how any changes in the psychological resilience of that individual have an impact on the small business (SME). The data of this qualitative research were extracted through semi-structured interviews with open-ended questions. The sample of the research includes 12 entrepreneurs-managers (men and women) of small business (up to 50 people) who were deliberately selected to best serve the purpose of the research. The criterion for the selection of the sample was the selection of small enterprises from sectors that had been affected by the pandemic as well as the enterprises in which the main entrepreneur (owner) was also the director.

Based on the analysis of the results, it seems distinct that depending on the set of some parameters (experiences, character, perceptions / values, and environment) determine the psychological resilience of an entrepreneur and its impact on the business (security, business vigilance, culture and altruism). Some findings of the present research agree, while some contradict the research presented so far, laying the foundations for a fruitful reflection as the above data and results are useful knowledge for the entrepreneurs themselves, the members of the administration as well as the wider business world.

Key Words: Psychological Resilience, Entrepreneur, Small and Medium-sized Enterprises (SMEs), Pandemic, Covid-19